

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jellege: „Közdelem az igazsáért!”

Egy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — fl.

Felolós szerkesztő:

HUSS GYULA.

Szerkesztőség az kiadókivétel:

Kis-Czell, Gyarmathi-tér. 76. szam. Ideintézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden kérdésnyom. Mivelten levelek figyelembe nem vételnek.

Szerkesztővel értekezhetni; napoként 4—6-ig.

Nagy feladatok.

A közel jövőben nagy feladatokat kell megoldania a magyar nemzetnek. A harmincz és egynehány esztendő alatt, mely a nemzetnek királyával való kiegyezése óta elmúlt, sikerült már jól elvégezni néhány nagy munkát, mely a nemzeti konszolidáció fundamentuma. Ezen a fundamentumon most tovább kell építenünk. Három század mulasztását kell helyrehoznunk, gyorsan, rövid idő alatt, nehogy mögötte maradjunk a népek versenyének, melyben hogy méltó helyünk legyen, ez képezi most fundamentum politikáját a modern Magyarországnak.

S' ezt csakis mezőgazdaságunk hatalmas arányban való fejlesztésével, kereskedelmünk és iparunk nagygyá tételeivel érhetjük el.

A párisi kiállításon bebizonyítottuk, hogy máris nagy alkotásokra vagyunk képesek. Néhány ezerre rug azon magyar kiállítók száma, a kiket a párisi kiállítás júry je különös elismerésre méltóknak talált. Ezeket kitüntették. A kitüntetések között elég gyakori a hors concours, a versenyen kívüliség és a grand prix az arany érem. Kellemes szenzációt keltett mindenfelé, mikor a fővárosi lapok hírül adták a kolumbákra terjedő kitüntetések. Mert ösztönös szölvány, várni nagyon vártuk e kitünteté

seket, de hogy ilyen hatalmas tömegben, esőstül fog ránk hullani az áldás, a t nem reméltük.

Anélkül, hogy elkapatnánk magunkat, konstataljuk, hogy a hatalmas és előrehaladt Franciaország részéről az elismerésnek ezen impozáns megnyilatkozása olyan nagyfontosságú dolog, mely következményeiben üdvösen fog kihatni mezőgazdaságunk, kereskedelmünk és iparunk fejlődésére. Másrészt pedig nagyban emeli tekintélyünket és megbízhatóságunkat a külföld előtt. Mert Páris itélete előtt tisztelettel hajlik meg a világ.

S nem annyira kereskedelmünkre és iparunkra, mint inkább az illetékes hatóságainkra nehezedik most az a feladat, hogy a párisi kitüntetések a magunk erkölcsi és anyagi előnyére a lehetőség szerint kiaknazzuk, annál is inkább, mert bizony sok-sok százezer forintba került nekünk az idén Páris. Fényes alkalom ez arra, hogy propagandát csináljunk a világ előtt Magyarországi produktumai mellett.

Mindenütt a külföldön hatása lennének a propagandának, de sehol sem olyan nagy, mint a Balkánban.

Iparunk és kereskedelmünk jövője Balkánban van. Szerbia, Bulgária, Románia, Törökország, Montenegró, de még Görögország is ugy fekszenek, s a mind jobban

kiépülő közlekedési vonalak is arra predesztinálják, hogy exportjukat és importjukat legcélszerűbben és legolcsóbban Magyarországgal, illetve Magyarország révén bonyolíthatók le. Már most is számos millióra rug kivetelünk, különösen Szerbiába, míg viszont Szerbia exportjának tulnyomó részét Magyarország emészti fel.

De még mindig messze vagyunk attól, hogy helyzetünk előnyeit kiaknazzuk. A kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom, mely Magyarország és a Balkán államok között kapcsolatot létesít, még korántsem oly széles és erős, mint a milyenné egy nálunk élelmesebb ország tudta volna tenni. Daczára annak, hogy kereskedelmi kormányunk Baross Gábor óta számos ügyönkséget létesített a Balkán nagyobb városaiban és számos gyárunk és kiviteli czégünk ott bonyolítja le legjövődelmesebb üzleteit, még mindig nem tudunk sikerrel konkurrálni a Balkánban operáló többi külföldi állammal.

S hogy sikerrel tudjunk konkurrálni, ez egyik legfontosabb nemzetgazdasági feladatunk. A Balkán piacai nekünk vannak teremtvé. Más, természetesebb piacunk alig van nekünk, a kik nyugatról és északról Európa nagy iparúzó államai közé vagyunk ékelve. Életkérdés ránk nézve a Balkán.

Ismerjük fel e kérdés óriási horderejét! Most, a párisi világkiállítás kitüntetései a

MAGYARI IZABELLA

A sirkortben.

(Nővérem sirjánál.)

Itt a néma hantok alatt,
Itt alszod örök álmadat,
Oh de féltél idejünni,
Pedig itt mar nem fáj semmi.
Szerelmes tűze mar nem ragyog,
Száved többé nem ver, nem dobog,
Nem gyötör a családás kinja már:

Lelkednek elköltőtorzót árnya,
Itt viragaid gyászos illatába,
Oh mily hangosan beszél velem!
Hív, suttog tulvilágról nekem.

Majd elmarad és a hang bágyad,
A suttogás mindegyre lagyabb;
Hiszen ez nem más, mint a szélnék
Fuvalmái, melyek velem beszélnek...

Imára kelesolom kezemet,
Jó Atyámat kérem érettéd.
Adjon csendes nyugalmat néked,
S' köztünk lebegjen szellem!

Aludjál nyugodtan, békében,
Hogy találkozhassunk az Egeben:
Lelked számunkra feut üdvét kér,
Isteni veled édes jó testvér!

MAGYARI IZABELLA.

Felsenburgi Höller Jozefin.

A sötét, boltíves földszinti lakásban nyakgatták a zongorát. Visitó hamis hangok hallatszóttak ki az utcára s a házmeister dühösen rohant keresztül az udvaron.

— Frau Jozefin — szólt be rikácsolva a konyha ajtón — má nincs szerda-ne tessék verkielni! — Jézusom! — sápitott belülről egy vékony hang — hallod, Jánoskám, mit beszél ez az ember? Mi verkielünk! Hagyd el, hagyd el, édes Jánoskám, ne játsz többet. Jaj, jaj, mindjárt göröcsöket kapok.

méltóságos léptekkel vonult vissza és hangosan zsörtölődött, hogy meghalljak az udvari lakók.

— Bolondok ezek az emberek tisztára — mondta. — Nem elég, hogy szerdán és szombaton agyonszékírózzák az embert az ostoba tánczórákkal, már hétfőn se nyugodhatnak Kifogom dobálni őket.

— De hát miért is turi meg a házi ur ezt a nyomorult népséget? — mondta egy füstösképű ember, akinek szénkereskedése nyílt az utcára és mélységesen gyűlölte azokat a szegény koldusokat, akik telel-nem szoktak futni!

— Hogy miért? Hát én tudom! Tán belezsarlemesedett abba az asszonyba.

Nagy vihogás tört ki erre a megjegyzésre. Bent a boltíves, sötét lakásban felsenburgi

Höller Jozefin asszony tánczolt. Nagy hévvel rugta lábait a levegőbe és közben bájos mozdulatokra törkedett.

— Na, na, futyólj még egy kicsit, Jánoskám — könyörgött líhegve, amikor az ura, Kádár János ur félbe hagyta a nótát. Látod, hogy zongorázni nem lehet e mellett az léletelen nép mellett.

— Ugyan hagyj nyugton, — dörmögött Kádár János. — Mit ugrálsz annyit?

— Én ugralok? — Oh-te faragatlan ember. Ez ugrálás! Nézd! — És a levegőbe rugta lábait.

— Bolond vagy! — dörmögte csöndesen és előkotorászott a zsebéből egy tubakólo pikszist.

Az asszony észrevette. Mint a héja csapott a férjira és rikácsolva mondta:

— Megcsaltál, nyomorult! Mért tagadtad le? Honnan szerezted?

— Hát van! Jelentette ki szárazon a férfi és kéjesen dült hátra a székeben.

— Add ide — kérte az asszony és sietve kikapta a szelezczt férje kezéből.

— Aztán végigdült a kopott diványon és elmerült az illatos dohánypor élvezetibe.

— Oh, oh — tört ki korbélból a sóhajtás — milyen máskép is volt valamikor? Emlékszel, Jánoskám?

legjobb impulzust adják arra, hogy a magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaság vállalkozási kedvet és tetterőt kapjon. Minden tényező át van hatva párisi sikerüktől, most kell megkezdeni a Balkánban a nagy elmunkálást, melynek végcélja csak az lehet, hogy a forgalom szempontjából mi az legyünk a Balkán államoknak, a mi nekünk Ausztria volt.

Nem nehéz dolog ez. Hisz alig van vidéki városunk, melyben egy-két olyan kereskedelmi iparág nem virulina, a mely nem tudna prosperálni a Balkánban. Hát még mezőgazdasági terményeink!

Álljanak össze kisebb nagyobb csoportokban gazdáink, iparosaink és kereskedőink. alakuljanak szövetségek, társulatok a célból. Az illetékes faktorok, első sorban a kormány minden teltető erejével támogatni fogja őket. S induljanak el, hogy meghódítsák a Balkánt a magyar pénznek és magyar értelemnek.

Mert ez a mi küldetésünk most, a küldetésre hivatott nemzetek között.

PARÁJZTÁRS

Egy alföldi tanító 15 éves fia agyonlőtte magát. — Nem azért, mert szerelmes volt — noha erre is van példa — sem nem azért, mert megverték, hanem azért, mert az apja inasnak adta és pedig szusterinasnak — büntetésből.

Tisztelt papa, nem tudom ír-e Ön újságot? Ha tudnám, hogy szokott írni, egy forintot tennék száz ellen fogadásul amaz állításomra, mely szerint az iskolaév bezárása és megnyitása alkalmával, a magunk nyelvén szólva: az uborkaszezonban, sok szép frázist rótt egybe, a melyek mind egyike buzdította a nyájas olvasót, ne neveljünk olyan sok szegény urat, hanem terentsünk hatalmas iparos osztályt.

Ha nem is ír ön újságot megvagyok róla győződve, hogy e most leirt értelemben az iskolában sokszor beszélt ön tanítványainak.

S ön mégis azzal büntette fiát, hogy mesterembernek adta.

A tubakolás rendszerint álmodozásba ringatta felsenburi Höher Jozefint.

— Jó, jó — dunnyogte a férj csendesen — elmult az már. Sirhatsz utána, mint a jóidőnek.

— De, mégis... Tudod, Jánoskám, mikor még úgy hívtak engem, hogy a ballet-hercegnő De szép is volt a világ akkor. Haj, haj

— Az igaz —, szóllott Kádár János felragyogó tekintettel, — szép is voltál te akkor, Jozefin.

— Na, mi! Persze! Hogy irtak az újságok rólam! És hogy hívtak külföldre. Tudod egy impressario feleségül is akart venni. Aztán a Louis gróf s a kis „petit sucrier“

ségem! Na ilyet! Hogy lehettem volna mind egyiknek a felesége? Mi?...

— Persze... persze...

— Hanem volt egy boldog emberem. Emlekszel? A hosszú huszár. A fecteképi Kisfáy Pal Csak hadnagy volt, de szemtelen. Egyszer meg is csókolt...

— A gazember!

— Na persze. Pofon ütöttem.

— Nagyszerű! Hát mit csinált akkor?

— Ujra megcsókolt...

... emlekszem... te mondtad — szolt álmodozva Kádár János és komoran bámult a levegőbe.

Ön irt és beszélt a jövő iparos nemzedék érdekében, mert e viruló honban mindenki csak ír és beszél, de kevesen cselekednek.

Régi módi az már nálunk, hogy az iskolába adott gyermeknek kijelentik: ha nem tanulsz gyerek, oda adlak inasnak. Szóval, ha valaki Magyarországon inas, azt büntetésül kell vennie. A rossz tanulókból, s rossz magaviseletűekből kerül ki az iparos osztály legnagyobb része. Ezért aztán egy 10000 lakossal bíró városban alig látnak egy helyesen irt számlát.

Hagyjanak már egyszer föl az inaskodással való fenyegetéssel.

Okosabb dolog lenne, ha annak a gyermeknek, a kit az első gimnáziumba adnak, ekként beszélének:

— Tanulj fiam jól, mert csak így boldogulsz akár mesterembernek. ak. ir tanulj jóllyára adlak. Lesz rá időnk meggondolni hogy mi váljék belőled. Én szeretném, ha mesterember lennél. Mert lásd, az okos, élelmes iparos független ember. Ha szorgalmas ember, vagyont szerez magának s negyven éves korában nem kell megfognia a gyulát s a cipész üzletben gond nélkül — szab. És ez igen becületre méltó kényelmes élet. Ha jól tanulsz, megengedem, hogy négy gimnáziumot végezz. Azután is áldozok rád fiam. Felküldelek Budapestre az ipariskolába. Inkább ott költök rád, mint a jogn, mert látod... édes fiam, — jogsz — ember annyi van, hogy sok is, de 7 iskolával bíró mesterember nálunk ritka, mint a fehér holló. Azután ha mesterember leszel, járhat-s kelhetsz s nem kell naphosszat a poros levegőjü hivatalban görnyedned, két kezed munkájával szerzett vagyondoból talán jobban megélsz majd, mind a nyugdíjazott hivatalnok, vagy mintha más ur lennél és nem menne az irodát, nem lenne praxisod. Ha törekvő, okos mesterember leszel, téged is a haza hasznos polgárának tartanak. S ha előbbre viszed a magyar iparnak elhanyagolt szekerét, hazafiás missiót teljesítesz.

Ha így beszélne minden apa, akkor a gyermek iskolai évei alatt szívesen foglalkoznék azzal az eszmével, hogy ő iparos lesz, s ha nem is lesz iparos, — mert mindenki úgy sem lehet az, — akkor tisztelttel nézne azokra, a kik ipari pályára mentek.

— Igen... És én azt mondtam erre neki „Jól van, hadnagy ur, ön kétszer megcsókolt. Holnap majd bemutatok magának valakit, ak nyugtázni fogja önnek ezeket a csókokat. De jöjjön el az öltözőimbe. Este.“

— És másnap ott volt. Emlekszem. És te odaszóllítottál engemet. Bemutattál neki. Azt mondtad: „kérem hadnagy ur. Itt a völgyényem, Kádár János! Prímhedudt játszik és szeretem őt. Legyen szíves és számoljon el a csókjaimmal.“

— Pompás, pompás — kacagott fel Jozefin asszony, — így volt, így; és aztán a fecteképi huszár erre összeütötte sarkantyuját és bocsánatot kért...

szemtelen. Mit is irt?

— Na, na ne haragudi. Voltaképpen igaz volt. Azt írta, hogy örütn szerelmesbe-kém És igyekezett a lelkemre beszélni, hogy ne legyek a feleséged. Hiszen te olyan szegény vagy, mint a tenlom egerc.

— Haj, haj... Bizony igaz volt...

Jozefin asszony feitallott. Nyújtózodott egyet és vidáman mondta:

— De szeretünk egymást. Mi?

Pakots János.

De addig, míg nálunk az „inas“ szó rém lesz, a mivel a kis iskolásokat fenyegetik, addig nem közelítjük meg más, nagy országoknak nemzetfentartó iparát.

Adja Isten, jöjjön el az az idő, hogy mikor a 4 gimnáziumot végzett fiut az apja paros tanulóknak adja, akkor a helyett hogy a fiu ferde önértetében főbe durrantsa magát, — csókolja meg az apja kezét.

Lankonides.

EGYERTELEM ÉS BÜNTETÉS

Írta: Clair Vilmos.

Fiatl pap prédikációját hallgattam meg a napokban. A zólyoni templomban beszélt ünnepi alkalomkor. A magyar kereszténység kilencszázados jubileumán. Ugy emlékszem, Uhljarik a jeles hitszónoknak neve. Érdeklődtem utána és ezt a nevet mondták nekem.

Fölszentelt ajakán annyi tudás, annyi ékesszólás, annyi igazság, annyi kegyeletes rajongás a történelmi mult iránt és minde nek fölött annyi hazaszeretet nyilatkozott meg, mintha csak Pázmány Péter szolt volna hozzánk. Magyar embernek érzem magamat, testestől lelkestől, egész szívemmel, egész valómban. Nekem nem is mondott újat a fiatal professor. Beszéde — mégis fölemelt, áhítatba ejtett, fölkellesztett, boldoggá tett. Én sajnálom, hogy ez a beszéd nincs meg irtott emlékeim között. De benne van a szívemben. Boldogemlékü szülőim plántálták dele, még gyermekiu koromban. Atyám, aki született francia és anyám, aki született magyar volt. Bölcsődalul ezt hallgattam. Nevelésemnek ez volt alapeszméje. Végrendeleti örökül is ezt hagyta reám a szülői gondviselés. Hálásan köszönöm annak a fenkölt lekü papnak, hogy fölolvasta nekem ezt a végrendeletet.

Két pontja volt, mely megragadta most is egész valómat. Az első, mely egyetértésre int, a másik, mely a haza szeretetére tanít.

Családunkban a francia és a magyar vér vegyült. Szenvedélyességgel, lelkesültséggel, tüzzel telítve mindenik. Csak két nemzetiség összeolvadásáról volt szó, mégis szükség volt az egyetértésre. Maguk a szülők adtak példát reá. És a generáció magyarrá lett. Magyarrá szívében, lelkében, gondolkodásában, nyelvében és tetteiben.

Magyarország több nemzetiségnek az anyja. Ha nem is a szülője, de a nevelő anyja. Szárnyai alatt él a horvát, a szász, a tót, a román, a szerb. Egy édes anya változatlan szeretettel gondozza valamennyit. Megszerzi életfeltételeit, megadja nevelését. Védője, oltalmazója a veszedelemben. Örömben részt vesz, bánatából részt kér. Egyetértésre tanítja őket mindig, mindenütt. Még sem akarnak egyesülni, magyarrá lenni. Századok óta nem. A francia, az olasz, a német, az orosz, a török is magyarrá lettek az első generációkban. Ezernyi példánk van reá. Csak azok a nemzetiségek nem, amelyek évszázadon keresztül együtt éltek és együtt is élnek ve'lünk.

Isten engem nem az anyában van írt a hiba, hanem a gyermekekben. Minden, ami történt egy évezeren át és minden, ami van, bizonyosság reá, hogy nem az anyából hiányzik a gyermeki szeretet, hanem a gyermekből az anyai szeretet, Kutassuk a mulat, vizsgáljuk a jelent, mindögy. Az igazság az, hogy a nemzetiségek nem akarnak beolvadni.

Aranyszavu papom, akinek tótos nevét boldog büszkeséggel örökítem meg emlékezetemben mindenkor, legyen üdvöz azért az ünnepi szózatért, amelyet véreimhez intézett. Itt a magyarság nyelvhatárán, ahol a magyar állameszme hódító útjában mindig beleütközik egy becületes, de félrevezetett

nemzetiség ellenállásába, itt igazán nemes hivatást teljesít a pap, aki a szószékről hirdeti az egyetértést és a magyar hazáért szertartést.

Mert magyar állameszme történeti hagyomány és törvény. Egy évezert óta öröke a magyarságnak.

Nemzedéktől nemzedék vesszi át. Mint hagyomány emlékeztet, mint törvény kötelez. A magyar birodalom egysége és oszthatatlansága van kimondva benne minden időkre.

Értsék meg jól: minden időkre.

Egyetértésben és békés együttélésben a nemzetiségekkel, ha lehet. Nélkülök és ellenük, ha kell.

A népszámlálási rendelet.

Az 1899. évi negyvenharmadik törvénycikk értelmében az idén az esztendő végén tudvalevőleg népszámlálás lesz Magyarországon. A kereskedelmi miniszter a népszámlálás végrehajtása tárgyában a törvényhatóságoknak kimerítő rendeletet küldött.

A miniszteri rendelet első sorban hangoztatja a népszámlálás fontosságát, majd a hatóságokat együttműködésre szólítja s figyelmezteti őket, hogy a számláló biztosokat helyesen jelöljék ki.

Az általános utasítások szerint a népszámlálásnál a Gergely-naptár szerint 1900. decz. 31-ének éjjeli órájáig terjedő időt veszik alapul.

Az általános népszámlálás tíz napig tart; ezzel egy időben összeírják a köz- és magánépületeket, a lakásokat, a kisipar körébe tartozó iparüzemek főszereleit és számba veszik a termelői viszonyokat. Mindent a törvényhatóság első tisztviselőinek és a járás főszolgabírájának felügyelete alatt részint a városi hatóság vagy községi előjáróság, részint a számláló kerületek szerint a cefára alkalmazott számláló biztos végzi.

A népszámlálásra és a vele kapcsolatos adatgyűjtésre négyféle fővételit lapot készítenek. A számláló lapon a jelenlévő népességet veszik egyenként számba s összeírják rajta a kisipari üzem főszereleit és termelői viszonyát.

A házi gyűjtőíven az épületeket írják össze s a beépítettről számszerű kimutatást adnak s a lakásból távollevőket is névszerint följegyzik. A községi vagy városi gyűjtőíven az egy községben vagy városban kitöltött házi gyűjtőívek és számláló lapok fontosabb adatait foglalják össze utca és házszám szerint.

Végül a negyedik forma a járási összesítő iv, amelyen az egy járáshoz tartozó községi gyűjtőívek eredményét adják össze.

A számláló lapot a család fő vagy helyettese tölti ki, ha azonban ez nem lehetséges, akkor a számláló biztosra marad e feladat. A községi gyűjtőívet mindig a biztos tölti ki, míg a járási ívet a főszolgabíró kezeli. A számláló kerületbe szabály szerint háromszáznál kevesebb és nyolcszázánál több lakos nem juthat.

A rendelet ezután a számlálóbiztosok kijelölésére és díjazására vonatkozó utasításokat tartalmaz.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Vermes Arpád kem.-mihályi előnyösen ismert nagybérió ma tartja eljegyzését a bájos és kedves Braun Rózsikával, Braun Ignác pápai nagykereskedő leányával.

mes tulajdonosa szerdán áthozatta Sárvarról Csillag Jani bajor udvari zenekarát, kik a zsufolt kávéházban hangversenyt rendeztek. Tekintettel a mostani szép sikerre, a zenekar többször is át fog hozzáink rándulni. Éjjelkor már az a nota járta, hogy "páros élet a legszebb" ... no de ennek volt is aztán foganatja.

— **Táncmulatság.** A nemes-dömölki önkéntes-egylet ma, 1900. évi szeptember hó 9-én saját pénztára javára az "Angyal"-hoz címzett vendéglőben zartkörü táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenként 1 korona, családijegy 2 korona. Vidéki egyenruhás túzoltók belépti díja 60 fillér. Felülhívtettek a jótékony cél iránti tekintetből közszívettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtatnak. Kezdete délután 3 órakor. A rendezésénél élén Marlovits, Szaucer és Stettka urak.

Rossz idő esetén helyiségről gondoskod

Elgazolt siket. Csendesen ballagott hazafelé Fodor György m.-gencsi lakos, kit az Isten siketséggel vert meg s így nem vehette észre, hogy Szakács János k.-hőgyézi gazda szekéren jön utána. Így történt, hogy a kocsis alá került. Bárha komolyabb baja nem történt, Szakácsot mégis feljelentették a kis-czeelli kir. járás-bírósnál.

— **Színészeink távozása.** Mult vasárnap fejezte be Dobó Sándor szingizagató itteni működését. Bokor József "Kurucz-furfangját" adták sikertelenül. Ezen este Kardos tüntette ki magát. Kivülé Réthy Lina és Benedekné (Czinka Panna) kaptak bőven tapsot. Nagy Imre nem szorult dicséretre. Ő valósággal a színpadra termelt. Kresz Irma játéka szintén elismert érdemel. A terem a szó legszorosabb értelmében zsufolt volt. A 6 előadás bevételé 500 ft, ami Kis Czellhez arányitva elég. Talán éppen ez indította Dobát azon elhatározásra, hogy ezután minden tavasszal és ősszel megjön. Hozza Isten!

— **Halálozás.** Nyáray Györgyné szül. Neubauer Katalin f. hó 2-án 53 éves korában Kis-Czellben meghalt.

— **Tolvaj lakó.** Éjjeli szállásért könyörögtek Horváth Pál n.-keresztúri lakosnál Szabó Károly és Béla Rezső vándorlegények. A jó-zivű gazda a szobában adott nekik fekhelyet, mit azok akkép haláltak meg, hogy Horváthnak a szekrényben levő ezüst zsebjárját magukhoz véve, az éj sötétjében odább álltak.

— **Tűz.** Radó Elemér k.-hőgyési birtokos gabnája, eddig ismeretlen okból kigyulladt. Elégett 7 kereszt zab, mely azonban biztosítva volt.

— **Germanizálás.** Városunkban a napokban egy panorámás üttötte fel sátorát, melynek üttökopott címtábláján ott díszlett az ékes német nyelvű felírás: "Kunstaustellung". Igaz, hogy német sógor hamar elparólgott innét, mindazáltal tiszteltetjük a kikérők hatóságát, hogy máskor csak magyar feliratú címtáblát engedjen kitenni és engedélyt is csak annak adjon, a ki azt magyarul kéri. Mert hiszen ha a mappának és geográfának hihetünk — Kis-Czell Magyarországon van.

— **Alvás közben.** Kelleténél többet vett be a jobb Balácsics Ferenc kápolnai lakos. Egy darabig még dudorászott a Koronában, míg végre Morpheus karjaiba dől. Felébredve azon keletlenül felfedeztette, hogy a még megmaradt 2 ft 5 krajczárját elemelték zsebéből. Rögtön jelentést tett, de a nyomozás nem vezetett eredményre.

— **A primadonna Kovács Zsófi dukai születési cselédleány, ki legutóbb a "Koronában" volt szobacicza, nagyon megirigyelte Réthy Linának szép hangját, azért elhatározta, hogy ő is felcsap énekesnőnek. Ebbeli szándékát közölte is Nagy Imrével, Dobó társulatának vigkedélyű komikusával, ki midőn megtudta, hogy a reményteljes leány "naiva-hódráma-baritonista" akar lenni, átküldte szerkesztőségünkbe jó kritikáért. El is jött és helyettes szerkesztőnkkel: Kálmán Pálzsi-beszélt, hanem mielőtt elment, zsebvégvárt az az asztalon fekvő 14 koronát. De — oh fátun! — rajta csíptük és jó kritika helyett kritikus perczekben részesítettük, hogy megismerje a színészetet árnyoldalait is.**

— **Katonai kedvezmény a jegyzőjelölteknek.** A honvédelmi miniszter a községi közigazgatási tanfolyam azon hallgatóinak, kik az újonckivétel, illetőleg a végleges számbavétel eredményéhez képest a magyar királyi honvédséghez jutottak, illetőleg fognak jutni és beosztatni és a honvédségi tényleges szolgálatot ez évi október havában tartozóan megkezdeni, egy évi szolgálat halasztást engedélyezett. Ugyancsak a honvédelmi miniszter ezt a kedvezményt a közigazgatási tanfolyamok azon középiskolai 6. osztályt végzett jövődeből hallgatói részére, kik az 1901. és 1902. évben fognak beosztatni, és a

szintén kilátásba helyezi. A honvédelmi miniszter egyuttal föltekerte a közös hadügyminisztert, hogy a közös hadsereghez behívdandó hadköteles jegyzőjelöltek részére hasonló kivételű kedvezményt engedélyezzen. A hasznosítási kérvény tekintetében a tanfolyamok igazgatói részletes fölvilágosítással szolgálnak. Ez irányban Széll Kálmán belügyminiszter már utasította az igazgatókat.

— **Selyem-termelés Magyarországon** ma már kifejezett ág és nem tekinthető olyan mellék-keresletnek, amelyet csak mesterségesen uton lehet életben tartani. A selyem-tenyésztés hazánkban úgy megizmosodott, hogy képez volt kiállani azt a válságot, mely az utóbbi években az egész világon fenyegette a selyem-termelést. Az 1900. évi termelési eredményről tanúságot tetsznek követhető adatok: Az 1899. évben 79928 család foglalkozott selyem-termeléssel és 1,244,728 kiló gubót termelt. Az 1900. évben már 87700 termelő volt és ez a mostanig tédomásunkra jutott ada-

tok szerint 1,350,468 kiló gubót termelt. Sőt az idén már körülbelül 50—60,000 kilóval többet termelünk volna, ha véletlen csapás nem éri a tenyésztést. Az Olaszországból a hazai selyemfaják fölírásitása végett hoztatni szokott petefajok egyikéből származó hernyók selymek elhullottak nagyrészt az ugynevezett renyhekör, mely be-egségnek csiráit nem lehet megállapítani a petébe s így az ezen betegség által inficiált peték előre ki nem vehetőek. Az idén nemcsak a selyem-termelés, hanem a selyem ipar után nyujtott kezesett is nagyobb mérvben szaporodott. 346,903 koronával többet kerestek a selyemtermelőik. A selyemipar utáni kereslet szintén jelentékenyen emelkedett az idén. Ugyanis míg tavaly Újvidéken 120 és Pacsován csak 80 orsón dolgoztak a onodában, addig az idén územben van Újvidéken 150, Pacsován, az ujjonnan épült fonodában 120, Tolnában a szintén új fonodába 120 orsó, Győrött pedig 62 orsón dolgoznak eddig az ottani fonótanintézetben, amelyet avégből rendeztek be, hogy munkásokat képezzenek a győri fonoda részére, melyben ez évi októberben kezdik meg a rendes üzemét. Eszerint összevéve, az územben levő orsók szaporítása folytán 63,000 koronával többet tudnak keresni a selyem-fonodákban. Az összes kereseti többlet tehát az idén úgy a selyem-termelés, mint a selyemipar után 595,632 koronára rug. Az összes kereset ez évben mintegy 3,700,000 koronát fog kitenni. Amióta pedig a földművelésügyi kormány a selyemtenyésztést újból szervezte, vagyis az 1880—1900. évek alatt, összesen 43,189,362 koronát jövedelmezett a selyemtermelés népünk legszegényebb rétegeinek épen tavaszkor, amiód a szegény nép legjobban meg van szorulva.

— **Pakots József, fővárosi író és hírlapíró az ősszel "Leányavatás" cimen novella-kötetet ad ki.** Pakots József a fiatal írói gárda egyik legrokonoszevőbb tagja. Novelláiban, melyek a vidéki közönség előtt is eléggé ismeretesek, technikájának sajátos frissesége, az ötletességnek s invencziának közvetlensége szőal meg. Stílusának modorában nem keresi a stílizálás erőszakoskodásait, igaz, őszinte akar maradni mindvé-
Igen díszes kiállítású könyve tíz ivnyi terjedelemben fog megjelenni. Ára 2 korona, mely ősszel Pakots József, Budapest, Hazánk szerkesztősége, Szentkirályi-utca 28. sz. küldendő.

— **Pályázat.** A budapesti "Mensa Academica Egyesület" az 1900—1901. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmányja által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojár gr. Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás ur ő Méltósága által betöltendő három ingyenes ebéd-és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Budapest székes főváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ung vármegyék, — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd-és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékesek világos fejtűtetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tartanak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmá-solat (első évszékkel érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványi helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12. az 1. alattiaké szept. 20. Budapestben, 1900. Nagy-Boldogasszony napján. Az elnökség.

Határozatunk. Csak azok a határozatunk, hogy forgalmu volt. Gabna árak:

Buza	720
Rozs	670
Arpa	650
Zab	5

Szerkesztői üzenetek.

J. J. Névtelen levelekre nem válaszolunk. Ha valami tévedést lát, azt tessék teljes névvel és olvasható irással velünk közölni.

— **Könyvnyomdánkban egy ügyes, szolid magaviseletű fiut, nyomdász tanonczul azonnal felveszünk.**

NYILT-TER.

(E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.)

Nyilatkozat.

A „Vasvármegye“ f. hó 2-iki számában „Puskadörj- a kávéházban“ czimmel egy cikk jelent meg, mely azon esetet, hogy kezemben egy 5-ös flóbert pisztoly véletlenül elsült, pikáns és gunyos módon közli. Erre nézve volna egypár szavam.

Azon délután kerékpáron mentem a kávéháza, mit bevittem a folyosóra. Látna pedig, hogy Bihar Erna kisasszony bent a szobájában csomagol, kíváncsiságból oda mentem, és az asztalon fekvő 5-ös flóbert pisztolyt kezembe véve, nézegettem, mely abban a pillanatban elsült.

Ezt a kis dolgot aztán a „Vasvármegye“ alaposan felfújva hozta, kísérve azon komentárral, hogy én majd 5 pengőket fogok „kiszurkolni“, mi oly érzékenyen érint, hogy többé lövöldözni nem fogok. Erre feleletem az, hogy engem 5 frt kiadás bísonnyára nem érint oly érzékenyen, mint a cikk beküldőjét; a levélre ragasztandó bélyeg díja, azaz 5 kr.

Hanem most felkérem a cikkíró, hogy nekem megnevezni sziveskedjék azokat, a kik a kérdéses alkalommal a kávéházban voltak és a lövést hallották. Amennyiben ez nem teszi, hitvány szószátyárnak tartom, aki a hazugság posványában nevelkedve, annak büzös levegőjét tartja életető elemének.

Mindezt csak a helyzet tisztázására említettem fel, nem pedig a saját személyem rehabilitálására, mert engem mindentéle ember bepizskítani nem tud.

Hogy a cikkíró kíváncsiságát tejesen kielégítem, megsugom, hogy a kis-czelli szolgabírósg előtt f. hó 6-án tartott tárgyalás teljes felmentéssel végződött.

Spiegel Zsigmond.

565/1900. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kis-czelli kir. járásbírósg 1900. évi V. 167/7- számú végzése következtében dr. Plenits F. ügyvéd által képviselt a kemenesaljai Közgazd. Hítelbank javára Pick Henrik és neje győri lakosok ellen 8000 kor. s jár. erejéig 1900. évi július hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 760 korona 60 fillérre becsült fadeszkák, fatörzsök, vasszerszámok és a kis-czelli izraelita imaházban a drb. imaszékből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kis cze'li kir. járásbírósg 1899. évi 167/8. számú végzés folytán 18000 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi december hó 31-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és a bíróság már megállapított költségek erejéig Kis-Czellben a Pick-féle fadepóban leendő eszközésére 1900. évi szeptember hó 29-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében azonnali készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis-Czell, 1900. évi szeptember 1.

VÉGH KALMAN, kbvhtó

587. 588/900. vgh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kis-czelli kir. járásbírósg 1900. évi V. 104. 511/899. 4. számú végzése következtében dr. Porkoláb ügyvéd által képviselt kemenesaljai takarékpénztár javára Takács Gábor és társai ellen 380 kor. 1072 kor. s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 213 korona 50 fillérre becsült 32 kereszt rozs, 10 kereszt buza, 5% kereszt árpából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kis-czelli kir. járásbírósg 1900. évi V. 104/4. és 1899. V. 511/4. számú végzése folytán 380 kor. 1072 tőkekövetelés erejéig Pápócson a helyszínen leendő eszközésére 1900. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis-Czell, 1900. augusztus hó 27.

Végh Kálmán, kbvhtó.

1991/900. tk.

Önkéntes árverési hirdetés kivonat.

A kis-czelli kir. bíróság tkvi hatósága ezennel közhírré teszi, hogy Gunthner Olivér és társai önkéntes árverési kérelme folytán a mersei 67. sz. tjkvben A. L. 1-3. sor. számú 123., 518. és 434. hrszám alatti 33-ik házszámú Gunther Olivér, Ilona, Gizella és kiskoru Gunthner-Blanka tulajdonul felvett ingatlan-2380 kor.-kikiáltási árban nyilvános bírói árverésen eladatulni fog, melynek megtartására határidőül 1900. évi szeptember

hó 17-ik napjának d. e. 9 órájának község házához kitűztetik.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10% át bánatpénz fejében a bírói kiküldött kezéhez letenni. A vételár és ennek az árverés napjától számítandó 5% kamatai három hó alatt lefretendők.

Az árverési feltételek az alulírt tkvi hatóság és Simonyi község házánál tekinthetők meg.

—Kelt Kis-Czellben a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságánál 1900. július hó 6.

LASZLÓ, kir. aljbíró.

FÉNYKÉPÉSZET.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni Kis-Czell és vidéke n. é. közönségét, miszerint itt helyben két egymásután következő vasárnapon, és pedig

folyó évi szeptember hó 9-én és 16-án fényképészeti felvételeket eszközölök.

A világitást rendszeresen elrendezvén, képes vagyok ép oly szép képeket készíteni, mint otthon műtermemben.

Képek készülnek vizikártyától kezdve egész életnagyságig, úgy eredeti, valamint másolatokban.

Festett képek

aquarell, chromo és olajfesté

Reményilem, hogy ezen kiadkozó jó alkalmat a n. é. közönség annál is inkább felhasználja, mivel minden kép-jóságáról és élethű hasonlatosságáról kezeskedem.

Midőn az eddigi bizalomért köszönetet mondok, kérem jelen alkalommal is bizalmas pártfogását.

Tisztelettel

Beoske A. fényképész

Veszprémből.

A környéken kívánatra más napokon is eszközölök felvételeket.

Felvételek bármily horult időben is eszközölhetnek reggeli 8 órától d. u. 6 óráig.

Felvételi hely:

Wittmann Adolf ur lakása udvarán Kis-Czellben Sági-utca.

Szálloda átvétel.

Tisztelettel van szerencsém Kemenesalja közönségét értesíteni, hogy Kis-Czellben, a Kemenesaljai Közgazdasági Hítelbank tulajdonát képező, a mai kor követelményeinek teljesen megfelelő és minden igényt kielégítő modern berendezésű

„HUNGARIA“-szállodát

folyó évi július hó 1-től kezdve bérbe vettem és azt saját nevem alatt tovább vezetem. Főtörökvésem, hogy a mélyen tisztelt közönség igényeit minden tekintetben kielégítem. Így nemcsak és áradásig, a szállodát teljesen felújítottam. Nagy súlyt fektetek tovább szállodám fonyhajára, nemkülönben kitérő italokra. Szobák mérsékelt áron számítatnak. Kényelmes berendezésű kávéház áll a közönség rendelkezésére.

Naponkint friss szarvareggeli.

Bátorkodom megjegyezni, hogy a mai naptól kezdve kocsikkal is lehet szállni a „Hungaria“-ba.

S ámos látogatást kér

tisztelettel

Karácsony Lajos,
szállodás és vendéglős.